

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII - Dissapte 30 de Juliol de 1898

Num. 3.570

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.

Ptas. 1

Provincies i Ultramar. Ptas. 1.50

Anuells, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ. (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals libreries d'aquesta ciutat y de fora.

Barcelona, litografia Mallorfe, carrer Juncosa, 26.

Se retornen los originals encara que no s'publicin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, 80, prop á la plassa de Catalunya (Teléfono 13)

2081 el teléfon 08-1100

REPARTICIÓ DELS ABOGATS

SECCIÓ DOCTRINAL

RETALL

Apubliquem à continuació un article del que encara no estem revinguts. Ha sortit en les columnes del «Nacional» y diu tal heretja, volent dir veritat, que un no arriba a compendre com hi ha el montanya barra. Aquest es lo terme, encara que resulti un xiò ordinari. Allò de frescura y de tranquilitat, no hi ha bé per calificar lo comportament d' una premsa que estampa coses com las que posén en lletre different. Es barres, res més que barra, lo que digneren à n' en Romero en lo Teatre del Circo quan vingué a convertir als barcelonins després d' haverse barallat ab en Cánovas. Fixinshi la nostres lectors en lo que marquém ab cursiva y mayúscules; calculin las vides que costa, la estupides que significa en lo gran Cánovas lo volguesse orientar ab los diaris d' empresa; la ruïna que sigue pera'l país y sobretot, la trista confessió de la obra terrible d' en Weyler, que fa'l diari d' en Romero Roldedo.

Pesin bé lo que din el «Nacional» y s' doldrán de que aquests sols de Juliol tassin cantar tant á las cigalas. Sino per res més, per lo que 'ns desconsideran devant del mon civilizati.

Y pros de preàmbol, que sense adenàrno-sen també aniriam cantant á riscos de morir revertents com á aquells animalets que no fan altre mal que amohinar als batadors de las eras.

Dues coses per acabar: que no es veritat que todos hemos caigut en el mismo yerro y que convé que la posteritat se fixi en aquest detall: que, l' gran Cánovas caygué ferit de mort ab l' «Imparcial» als dits, lo diari de la guerra per la guerra, lo diari que s' escriví pels botiguers de Madrid y que defensa cada dia una cosa nova. A ell y al «Herald», per confessió del «Nacional», que coneixtan tan bé á en Cánovas, devén tots los desestres d' aqueixos anys, tota la horrible mortalitat de soldats y d' oficials, sitots los deutes o contrets, sitots los tributs que una ofegatau sense remisió.

Per què tenen d' escriures aquestas coses si res s' hi potja arreglar? Per què no tenen d' afrontar devant d' Europa y d' Amèrica si 'ls morts no ressucitarán ni les dineràs tornaran á la caixa?

Es per competència dissimulada d' industrial?

Tot podría ser, perque el «Nacional» també te rotaiva, que es com si diguessim gallotina per matar gent y agent executiu pera revertir al que no tinga diners per pagar las contribucions novas.

Véguen com s' explica l' diari weyleria:

SINCERITAT. — May á lo vivo, llega á nuestro querido colega «El Imparcial» cuanto se dice y escribe á propósito de las responsabilitades de los periódicos

en la guerra desdichadissime que actualmente sostengemos.

El, tan desdienso habitualmente para la prosa de la prensa menuda, ha acceptado ya dos ó tres veces

discusión sobre la materia y ha acudido á sus colecciones

en busca de textos que justifiquen su conducta!

Esto prueba á las claras que nuestro colega ha lle-

gatido, como llega á todes parles, el rumor del disgusto

pùblic que, en efecto, nos creu partícipes en la res-

ponsabilidad de tanto desastre.

Y, s' no fereis decimos, y va que, en efecto, no tenemos

da conciencia harto tranquila para excluirnos del peca-

do común. Todos hemos incurrido en él, y creemos

que nuestro colega «El Imparcial» serviría mejor al

Spain y se serviria mejor á si mismo con una sincera con-

versió.

La que paga més contribució de la província

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

en la que paga més contribució de la província

hubiese logrado llevarnos al término del gran drama,

sin que alumbraran su desenlace estos resplandores si-

nietos de tragedia que á todos han de cegarnos y

consumirnos. NO SE HUBIERA CONSEGUIDO CU-

BA. NO, PORQUE ESTABA YA DEFINITIVAMENTE

PERDIDA PARA NOSOTROS; PERO HABRIA CON-

SEGUITO EL GENERAL WEYLER ESA SATISFA-

CION DE LAS ARMAS, CON UNA OCASIÓN HON-

ROSA PARA SALIR DE LA ISLA; se habrían salvado

los millones comprometidos, y se habría evitado la

guerra con los Estados Unidos.

En esa primera parte de la guerra las responsabili-

dades de la prensa están en haber sugerido el Cáncer

el error de un país romántico y decidido á arruinarse, y

están también en aquel afán con que se convertía en

vergüenza intolerable cualquier hábil concesión diplo-

mática y, sobre todo, en la justificación que de los

crísmos periódicos españoles recibía la campaña de los

norteamericanos contra Weyler, cuyos procedimientos

eran los únicos que de no ir al pario con los rebeldes,

nos hubiesen podido dar el término de la guerra.

Análogos son las responsabilidades de la prensa en

la segunda parte que se puede creer iniciada en Octu-

bre del año pasado y coincide con el ultimatum de

mister Woodford. Aquella prensa, en odio al general

Weyler, no combatía la fórmula de la paz, pero

es la paz, paro no la defendió, tampoco en términos

que el Gobierno hubiera podido atreverse á llevar el nuevo

sistema hasta aquellos últimos límites que eran los únicos

que hubieran podido resolver la cuestión. Por esto se fue

á aquel sistema híbrido que no era la guerra, pero que

no era tampoco la política encaminada á su único objeti-

vo eficaz, la autonomía fracaçó, y como consecuencia

lógica de todo ello vino el «ultimatum» y el pleito en-

tre el general Correa y el señor Moret. El general Co-

rrea, y su opinión eran agasajados por aquellos periô-

dicos, y otra vez se vió en estos al país, y fuimos á la

guerra.

Hoy, á posterioria ya, cuando no sirve hacer fra-

ses, porque están los hechos á la vista de todos, topo-

mos creer ni decir honradamente que interpretába-

mos fielmente la voluntad del país al defender las so-

luciones románticas? Será la suscripción nacional el

testimonio de que acuñábamos? Será la unanimidad

inalterable de la opinión frente á tantas catástrofes?

Si la resistencia á los tributos creados por necesi-

dades de la guerra? Si el aspecto corriente de las

poblaciones interiores, y el terror con que huyen las

de la costa?

Pu-s ese es el pecado y esta la responsabilidad: Aun-

que el espíritu público hubiese sido el que hemos he-

cho suponer nosotros, nuestro deber hubiera sido educarlo y

triarlo a buen camino, en vez de echarlo mas. CUANTO

MAS GRAVE NO SERÁ LA FALTA, SI ES EVI-

DENTE QUE INVENTABAMOS LO QUE NO EXIS-

TIA!

A la cabeza de esas responsabilidades van «El He-

raldo» y «El Imparcial»; pero todos, con más o menos

culpas, vamos detrás. Unos por pereza, otros por co-

berdias, otros por ignorancia, todos hemos caido en el

mismo yerro. Por qué no confesarlo sinceramente y

procurar la enmienda para lo futuro?

Trafics arqueològics

No es fogir gaire lluny dels assum

de la pòlvora ni l'estrépit dels canons, ab més traidoria encara, fereixen à la Patria en sos sentiments més vius, en l'orgull de la propia història.

L'altre dia se parlava en aquestes columnes de la perduda del museu de Raxa que acabà de sufrir los mallorquins. Mallorca y Catalunya son tant germanas que las penes d'aquella nos fan tant mal com si haguessim nascut sota aquells tarongers quel vivissima olor expià el Gran Rey la proximitat de l'*«Illa Deurada»* avans de que 'ls ulls poguessent véurela. Gran desgracia ha sigut perdre'l museu de Raxa y no se'n aconsolaran fàcilment los mallorquins ni 'ns n' aconsolarém nosaltres; però'l museu de Raxa, qu'era en rigor un magnífich mostruari d'obres clàssiques, única col·lecció que hi havia a Espanya, no estava lligat ab l'història del país, no contenia lo nostre. Era un orgull poderlo ensenyar, era una honra grandíssima posseirlo, però no era tant dolorosa la venda d'una col·lecció clàssica, vinguda d'Itàlia, com ho hauria sigut, verbigracia, veure venudes les espases dels cavallers que donaran llur sanc per fer cristiana à Mallorca y plantarbi la civilitació.

Això no ha passat allà, però ha passat q' i, a Barcelona. Dias ha que us burzavau per dins las ganas de parlarne, però hi ha tant que escatir per altres cantons que una queixa de caràcter arqueològich feia de mal encabir en aquestes pàgines. Ara, aprofitant un moment de treva, anem à dirne un parell de paraules, benvintos! acabat de moore lo següent articlet que ab lo títol «La venda del Museu-armaeria Estruch», y afirmat ab las transparets iniciais S. R. acabant de llegir en la revista *Catalonia*. Diu això:

Eos havem resistit molt temps à creure que la venda de l'armaeria Estruch fos certa. Ens semblava impossible. No 'ns podem convèncer d'un fet qu' es una vergonya; no arribavam a comprendre que hi hagués un català y un ajuntament y un poble que perque han pujat los cambis deixessin vendre y venguasssin un àplech de recorts de la nostra terra que no poden més redobrar; no podem evenirnos en que un poble que fins atura la plata al llindar de la frontera, no stava's quelcom de més més sagrat; de que l'nostre Ajuntament, que fa malbé tants mils dòros, no comprés aquell piot de reliquies, que hi hagués coleccióista tant ingrati, egoista y sense cor, que apilotes les despulles de la nostra estimada Patria per vendreselas pliegades sif que pogés lo cambi y pogues ferne di-

cens de que realment era veritat ens va agafar una tristesa barrejada de vergonya, una d'aquelles tristes que, no venint reaccions, fan renegar de la Patria el véurela tan poblada de gentete botiguera, sense ideals ni recorts ni sentiments de cap manera.

Al pensar que hi ha nacions hont las deixes à la Patria tenen d'esser discutides y triades, pero no omplir massa 'ls museus; que hi ha artistas que donan las col·leccions, fins privant-les als llurs fills; que hi ha homes endinsantse en el desert pera desenterrar despullas y despulles forasteres, pera oferir-les al llur poble; y al pensar que aquí se venen per miserables monedes y moneda forastera, las cuirances dels sepulcres, las espases rovellades sota las naus dels censobis, les cotes dels nostres heroes agreguts sota les llosas, las armes dels nostres pares, y fins potser llurs banderes!

Aquests mercaders de casa, aquest públic indiferent y ensopit que si tingues armes velles també'n feria moneda, aquesta manestralada que enllota la nostra terra ab sa falta d'i eials, trobaran qu' està molt bé d'aprofitar l'ocasió y ferne diners, y descambiar recorts per monedes de vint franchs, y donar rovell de Patria per bitllets d'afora casa; però aquests mercaders de l'art tindrien de saber que si un dia 'ls consideren com à nació conquistable, com à poble endarrerit, com à nació egoizant, que té d'esser repartida per nacions superiors, y los emberguen la botiga, ells 'n' hauran tingut la culpa, que la cultura d'un poble no s'mideix à tant la cana, sino per fets que 'ls deshonoren, con lo vendres les despulles y los recorts, con lo nezocial ab sa glòria, com lo deixar-se escavar, com lo no denarlos feyna de recullir poch à poch, sinó l' de fer col·leccions per vendreselas d'una vegada.

Pobre de la terra nostrí! Quasi estam per dir que 'l poble que fa negoci ab las seves armes velles ja no mereix tenir-ne noves! Lo poble que, indiferent, no té una veu que proteste, y veu com van arrancant las banderas arrelanes, y que no les hi han arrancadas per la lluita de les armes, sino per l'atzar del cambi, per que 'ls franchs tenen mes estima, quasi bé mereix per senyera un trós de bitllet de banca; lo poble que té l'egoisme de deixar-se desarmar, no dels fusells extranjers y canons fabricats afora de casa, sino d'aquelles cuirances que enmotllaren dintre seu los cossos dels nostres pares, aquest poble no te'l dret de sostener

que 'ls americans son egoistes si no else una protesta; aquest poble ha de osser el devant d'un altre poble qui podrà mercadejar ab la vida y ab l'honor, però que no merodeja ab la història.»

No escatirem si es querescuda ó no la duresa dels conceptes y de la forma; deixarem à cada hu que ho judiqui. Pero es impossible negar que hi ha un gran fons de veritat, y de veritat molt amarga. Mentre es-tém fent estúpides manifestacions d'un patriotisme bort que no te més arrels que en los cervells buits de quatre «parvenus» que no saben qu'è cosa es Patria, lo verdader patriotisme, aquell que s'es forma ab lo coneixement y ab l'amor de les glories històriques de la terra, es en va buscarlo, no's troba en lloc. Nostre poble ha oblidat se propia història, y l'poble que ha caigut en aquest oblit mereix totas las desgracias que li esdevingan.

Realment es punxent la frase aquella: «...que hi hagoés coleccióista tant ingrati, egoista y sense cor que apilotes les despulles de la nostra estimada Patria per vendreselas pliegades sif que pogés lo cambi y pogues f'r-ne diners». Temps arrera ficerem nosaltres la cùllerada en una discussió periodística que s'ha viajat sobre'l dret, no dels coleccióistes, sinó dels que han heretat un patrimoni d'objectes artístichs y que, per tristes necessitats casolanas ó per altres rasons més ó meos respectables, senten la templaçió de vendres aquells objectes. Y, com ja s'ha dit, la nostra, no hem de repetir ara lo que pensérem sobre'l particular. Pero à las horas ferem notar de passada los temors que 'ns inspiran los coleccióistes, motivats per experiències que un ho ne té y guarda ben guardades. Y, quest cas de que tractem, que es possible, per lo que hem sentit dir, que vagi seguit d'un altre que mourà tanta ó major indignació, té circumstancies arravants per lo que se nota l'articulista de *Catalonia*, pels recorts històrichs que hi havia dintre dels objectes artístichs. Nosaltres comprenem fins à cert punt que'l fill ó heret del coleccióista vingan, per necessitat y fins per capricho, lo que aquell li llega: pot donar-se'l cas, y 's dona tot sovint, que les aficions del heret sian distictas, que no senta amor per las cosas que aquell logrèa reunir. Aleshores s'explica molt bé que las coleccions se venguin, ja sia per comprar ca-valls ó per gastarlos en viajes que 'n diuen de «placer» ó en disbauxes que tan malbé'l cos y perden l'ànima. Serà explicable, però sempre serà un delicto, y

de casa. Dirà l'interessat: «y, donchs, abont hostinch de vendre si dins de casa no m'ho compran? Y també tindrà rebò, perque las coleccions particulars, que no hauran d'existir encara que fos no més que per evitar lo peril de que sian venudes al extranger, las coleccions particulars no poden passar aquí à formar museus públichs per la senzilla raó de que las corporacions oficials, no tenen diners per pagars-les. Y, no obstant, à Itàlia y casi en totes parts s'haent existeixin museus s'han format aquells ab coleccions particulars. Va b' que las coleccions particulars se formin perque aquell que hi té amor als objectes artístichs es qui els casa y qui 'ls eplega, pero no v'á bé que, una vegada fetas aqueixas coleccions s'agreguen a particulars y no passen, en una forma ó altra, à esser la base de museus públichs. Constituïdes en museus públichs, las coleccions casi s'ha pot dir que no corren lo peril de perdres y passan à esser un pler y una font d'instrucció per tothom.

No tenen diners las corporacions oficials per permetre lo luxo de comprar coleccions artístichs: també hi há molt que dir sobre això y ja hem visto quina barrellada hi tira l'articulista de *Catalonia*. Nosaltres, concretantnos à Barcelora que es abont passa'l cas, dirèm: quant costa lo museu anomenat de reproduccions que s'haureia pogut fer alguna cosa ab l'armaeria Estruch? Y, si s'hi havia d'ofegar, qu'valia la pena de fer-ho? Interés té'l museu dels reproduccions, y no guardarem prou de negarli; pero molt més gran interès té l'altre, que es com vé a dir l'articulista, un considerable tres de l'història de la Patria.

Lo que no s'comprén, y sols se veuen aquesta terra, es que l'vendor sia l'ma eix coleccióista, com sembla passar en lo cas present. Los resultats justifican bon xic la duresa de l'expressió que no dubta en estament l'articulista. Si hi hagénes verdader amor als objectes coleccióistes, sols per pura y extremal necessitat sed'n desfarà y adúch en aquest cas tindrà l'patriotisme d'evitar que se'n anessin llany, d'evitar sobre tot que anessin é parar al extranger. Es, donchs, necessari creure que aqueix amor no bi era, y això, hem de considerar al coleccióista com un traficant d'objectes artístichs molt píjor que 'ls que tenen botiga, perque al menos à aquells tothom los coneix y à aquell, enganyant ab l'amor que manifesta tenir à

dits objectes, se li venen y regalan coses que d'altra manera potser no's faria.

No hi ha hagut diners per comprar l'armaeria Estruch; en canvi la Diputació de Barcelona vol gaster-se cent mil duros en comprar canons que no han de servir. Aquest es lo patriotisme del dia. Y, quan no-saltres reclamem un canvi radical de coses, dintre del qual no sian amos ni administradors de lo nostre los que no ho coneixen ni ho estiman, nos diuen visionaris. Es natural y 'na hora. Darrós la ràhó los que no saben de quin color va vestida seria posarlos al seu nivell y això 'ds avergonyiria bon xic més que 'ls dientis que 'ns llansen sra, que venen à esser com es-cupir al cel.

UN APRENENT D'ARQUEOLECH

CRÒNICA

OBSERVACIONS METEOROLÒGICAS del dia 29 de Juliol de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÒMETRE aneròide	GRAU d'humitat	PLUJA en 24 hores	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	755	73	0.0	6.9	Bas	
	755	73				

HORAS d'observació

TEMPERATURAS

VENTS

NUVOLS

Maxima

Minim

Term. tipus

direcció

classe

Cumul

Sol. 42

Sombra 30

8. S.

0.3

ambio a 24 h. de mesos

ahir à dos quartos d'una de la tarda l'Excelentíssim Ajuntament celebra la sessió de segona convocatòria corresponent à la present setmana.

Fora'l despaix ordinari no hi ha hagut cap discussió d'interès, per lo qual no publiquem l'extreta acostumada de tailes estatut 's s'excepten les d'ordre de més importància o de més grans asumptos al identitat.

Avuy acaba'l plesso concedit per lo Club Velo-

cipedista à les persones que acreditin alguna cantitat per sos travails referent à les carreras del dia de Sant Jaume.

Los ósos d'aleshores s'haient si, tots dins y això l'eq-

uió d'ellos no 's han l'ajuda d'ellos.

Los trens que de la part de Tarragona passavan

ahir per aquesta ciutat en direcció à Lleyda venian

plens de miryones de serveys que anaven à passar lo

dia de la festa major al seu poble, Espuga ó Riba.

Durant tot lo dia d'ahir regnà bastent de vent lo

qual feu que semblés que la temperatura no estàva à

la altura dels dies anteriors.

Nosobstant això resultava una ilusió puig lo Sol era

calentíssim.

Las parades de firaires que 'l dia de Sant Jaume s'

instal·len en la plassa de la Constitució segueixen

firmes desafiant las pocs vendes que efectuan à causa

del malestar d'aquesta comarca.

La vila d'Almester avuy celebra la festa major,

essent la part religiosa la única que pot oferir atrac-

tius als pobles propers al mateix.

En los aparadors de la botiga de robes de D. March

Massó s'ha exposat un quadro al llepis amb la

firma de E. Gomez que cridava al justicia la atenció

del tranzeunts que passaven per lo carrer de Mont-

reals.

Com es una obra qu'ho val demà'n parlarérem ab

més extensió.

En virtut de la nova llei de pressupostos, los anuncis

en los periódichs, resultan recarregats ab un au-

ment del 50 per 100.

Ha sigut concedida la autorisació pera que puguin

redimirse los recluts condicionals, que hagin sufert

segona revisió.

Passarán à situació de Dipòsit, sense dret à nova

exènció.

Diuhen de Barcelona que molt en breu se celebra-

rá una reunió en aquella capital, pera demanar al Go-

bren lo lliure cultiu del tabaco en la Península.

En virtut del impost de guerra las llicencias de

cassa que avans costaven 20 pessetas, valen ara 42.

La Sucursal del Banc d'Espanya a Sevilla ha po-

sat en circulació monedes de plata de 5 reis, dos y

mitj y un y cuartillo, entregantlo per son total valor.

Los possibildors de dita moneda troben grans di-

cultats, donechs no se'ls admeten més que per lo valor

de las setzillas, tenint ab això un perjudici de 20

per 100.

Lo Gobern ha donat ordre pera que s' encenguin novament los farsos de las Baleares durant la nit.

En las Baleares ha causat bona impresió aquesta ordre, perque indica que la vinguda de la escuadra Wason s' ha aplassat.

Ha suspés los viatges entre Tortosa y Amposta lo vapor «Ciudad de Tortosa», que no pot navegar per l'Ebre, à causa del poch caudal d'aygas que arrasta.

Per Real ordre circular que publica el «Diario oficial», se disposa s'elevi tranzitoriamen le número de classes de tropa en dos batallons de la Península, illes adjacents y possessions del Nort d'Africas, à cinch sargentos y 15 cabos per companyia, pera lo qual se donarà colocació, en primer terme, als supernumeraris procedents d'Ultramar, promoventse després el empleo immediat als cabos y soldats declarats aptes ó que reueixin en lo successiu condicions pera l'ascens.

En un de nostres últimes números y copiantho d'un colega, deyem:

«Segons les prediccions d'autoritats astrònoms, lo dia 27 del actual hi haurà pluja d'estrelles, que serà molt visible durant las primères heras de la nit.»

En efecte, arribà la nit del 27, sense que l'més lleuger nuvolat empenyés la nòvada celeste, pero... la anunciada pluja no aparegué per cap part.

Fins los astrònoms estan de broma, segons sembla.

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat, se recaudaren per diferents espècies, en lo dia d'ahir, 952'83 pessetas.

Correspondencia particular de LO SOMATENT

Espluga de Francoli 28 Juliol 1898

Molt senyor meu: Apreta la calor d'un modo insopportable y ab una forsa que pochs recorden. Talment si continua aquest temps se faran pesadas y tal volta impracticables las feynas del batre qu' en la actualitat s'electúan.

Van arribant forasters notants que la situació no es tan grossa com los altres anys. Entre aqueixos temim a D. Francisco Gras y Elias, notable escriptor, lo qui segons tinc entéss ha vingut pera venir si logra restablir del tot sa trencada salut.

Cridan molt l'estenció les notícies que venen de la guerra. Així com avans la guerra ab los insurreccions semblava que tothom se la mirava ab indiferència en la actualitat la guerra ab los Estats Units ha despertat l'interés de tothom, no sé si perque'l poble comprén que això s'acaba ó perque'l contrincant es un estranger, de modo que l'més humil pagès encara no veu que un llegeix lo diari, ab un viu interés que se li comprén à la llegua pregunta: ¿Quinas notícias tenim? ¿Qué diuhen de la guerra? De vulgui que s'arregli prompte aquest embull y que una bona santa y duradera pau sigui la que posa terme à tant trontoll, porti la tranquilitat à las familias y restableixi la normalitat en totas las esferas del travall y del comer!

Los días 30 y 31 celebrém la festa major anyal en honor dels nostres sants Patrons Abdon y Senen. Tenint en compte las tristes y aflictivas circumstancies perque atravesa'l país s'ha suprimit lo que s'ha pogut de tota festa exterior, de modo que sembla que la festa consistirà solzament en ofici y completas ab acompañament d'orga, assistència del Ajuntament pero sense música, sermó que corre á càrrec del fill d'aquesta població D. Pau Figuerola y professó que recorrerà'l mateix curs que 'l altre anya pero sense orquestra. En cambi les diversions profanes sembla que estarán à l'ordre del dia. Segons tinc entéss no faltarán balls en las diverses societats, ademés d'altres de públics que en altres sales tindrán lloc y en quina ornamentació s'hi travalla fà dos ó tres dies. Lo Teatre Pitarrà posarà en escena «La Verge de la Roca» y la pessa «Del ball al bany», originals de D. Pere A. Torres y à quina representació sembla que s'propone es-sistirhi lo mentat autor.

La situació econòmica d'aquest país se posa més trista de cada dia. Actualment en la ports de casa la vila hi un edicte anunciant la subasta de fincas rústicas y urbanas per deutes de Consums y atencions municipals.

Aqueixa mida, à la qual no s'havia arribat encara per tel motiu, ella sola indica lo malestar y sufriment en que viu lo poble pagès que fins ore ha vingut confiant dels rendiments de la terra. Deu nos ajudi.

Son afícm. S. S. Q. S. M.

Le Correspondat.

SECCIÓN OFICIAL

Registre civil

del dia 28 de Juliol de 1898

Naciments

Joseph Anglés Solé, de Joseph y Antonia. — María dels Dolors Navarro Rueda, de Anton y Carme.

Matrimonis

Joan Boqué Torrell, ab R. sa Coca Mercadé. — Esteve Saumé Fernando, ab Flomena Calbet Coris.

Defuncions

Gaspar Barrufet Argilega, 38 anys, Santa Clara, 32. — Antonia Vidal Mariné, 87 anys, Nou Sant Francesc, 25.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy. — Sant Abdó.

Sant de demà. — Sant Ignaci.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona à las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	51'85	Filipinas
Exterior	61'70	Aduanas
Amortizable	1886	84'
Francesas	20'70	Cubas
Norts	24'95	Obs. 6'0
Exterior París	39'70	Fransa
Paris	65'50	Londres

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.

Descompte de cupons, compra y venda el comptai y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los països.

Nota.—Se reben adhesions al conveni judicial del ferrocarril de Tarragona à Barcelona y Fransa, sense cap comissió, y se satisfán los cupons de Janer y Abril de dita Companyia.

BOLSA DE REUS

Cotizaciones realisades en lo dia d'ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	52'82	Cubas del 86	66 37
Exterior	62'40	Cubas del 90	50 12
Colonial		Aduanas	84'
Norts	24 85	Oblig. 5 p. Almansa	74 62
Francesas	20'69	Id. 3 p. Fransa	37 50
Filipinas	64'		

	PARÍS		
Exterior	39'30	Norts	
Paris	65'50	GIROS	41'70

Se reben ordres pera operacions de Bolsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los països.

Nota.—Aquesta casa s'encarrega de la adhesió de las obligacions al conveni de la Companyia de Tarragona à Barcelona y Fransa, anticipant lo pago dels cupons vensuts ab arreglo als tipos proposats en dit conveni.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Jean Vallés Vallduví y D. Francisco Prius Demestre.

Londres à 90 dias fetxa.	:
» à 8 » vista.	:
Paris à »	:
Marsella à 8 »	:

VALORS LOCALS	DINERS PAPER.	OPRE.
ACCIONS	010	010
Gas Reusense		450
Industrial Harinera		500
Banch de Reus	475	
Manufacturera de Algodon.		100
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 28

De Palermo y Carloforte en 5 dies v. holandés Hebe, de 894 ts., ab tranzit, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Farrer y Mary.

De Génova y Barcelona en 7 dies v. Játiva, de 795 ts., ab efectes, consignat à D. Anton Mas.

Despatxadas

Pera Amsterdam y eso. v. holandés Hebe, ab efectes.

Pera Málaga y eso. v. Játiva, ab carga general. Pera Civitavecchia pol. gol. italiana Peppino, en lastre.

Barcos à la carga

Disseta 30

Pera Génova vapor «Unione», que despatxan los Srs. Casaseca y Terré.

Dimarts 2 d' Agost.

Pera Cete, Marsella y Génova vapor «Grazo», consignatari D. Antoni Mas.

Pera Burdeos, Helsingfors, Abo, Hangö, Borgs, Lovisa, K. k., Viborg, Frederikshamn, Nystad, Reumö, Björneborg, Kristinestd, Vess, Jacobstad, Gamla, Karleby, Uleaborg, Sant Petersborg y R-va; y para Moscow, Warschau y Nischni Nowgorod, à flote corrido via Sant Petersborg, sortirà del 5 al 10 d' Agost lo vapor rus «Titenie», que despatxan los Srs. Boada germans.

Pera Marsella, Gothenburg, Copenhagen, Stockholm, Christiania, Bergen, Malmö, Helsingborg, Norrköping, Gellé, Sundsvall, Stettin, Danzig, Koöningsberg, Libau, Riga y demés ports de Suecia Noruega, Dinmarca, Alemania y Russia, estara à la carga del 8 al 10 d' Agost lo vapor «Suecia», que despatxan los Srs. Boada germans.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja sia unutra, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebracions médicaas, així nacionals com extranjeras, están contestes, y ma llarga práctica m' ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix única y exclusivament al art mecanich, acompañant dels correixements anatómics suficients.

No deu confiar en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni escers, donchs à aquests se deu la major part de las defuncions que occuren per hernias estranguladas, en raho à ser insuficient per contenir las hernias.

Molts son os que venen braguers; molt pochs les que saben cololarlos; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar à vostres fills ab una vena, bruta, incòmoda y perillosa, consulteu ab vostre metje, ab seguitat vos dirà que pera la curació de vostres petites, lo remey mes prompte, segur net, fácil, cómodo y econòmic, es un bragueret de cautchouc ab ressort, testimoniando això lo numero ja important de criatures curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanència en aquesta ciutat.

Tirants Omoplàtichs per evitar lo carregament d'espatlillas.

Faixas hipogástricas per corretjar la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirurjí especialista en lo tractament de las hernias ab l'arts anys de pràctica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 29, 10-20.

Es inexacte que las Cubas se projectin pagar en or.

Castellar marxará demá à Monariz en perfecta salut. Prepara travali dedicat à la joventut espanyola, excitantla pera refer la pàtria y defensar la llibertat.

A Puerto Rico le Cambra insular ha protestat de la ocupació dels yanquis.

Lo general Macías ha telegrafiat que à Ponce s'han presentat barcos enemichs. La petita guarnició s'ha retirat.

Madrid 29.

Segons despaigs rebuts per la familia del valent capitán l'estat del general Linerres ha millorat molt trobantse en camí d'una franca millora.

—Nova York 28

SERVICE DE TRENS

Bages i la Selva
Sortidas 30

De Reus a Barcelona
5'04 m. correo (per Villanueva y Vilafraña) 1., 2.
erera.
8'56 m. expres, primera y segunda dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).

12'11 t. mercancías, segunda y tercera.

14'57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona a Reus
12'11 t. correo (per Vilanova).

14'25 m. (per Vilafraña).

14'46 m. (per Vilanova).

14'58 t. per id. 14'58 t. per id. 14'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

15'04 m. correo (per Vilanova).

15'25 m. (per Vilafraña).

15'46 m. (per Vilanova).

15'58 t. per id. 15'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

16'04 m. correo (per Vilanova).

16'25 m. (per Vilafraña).

16'46 m. (per Vilanova).

16'58 t. per id. 16'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

17'04 m. correo (per Vilanova).

17'25 m. (per Vilafraña).

17'46 m. (per Vilanova).

17'58 t. per id. 17'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

18'04 m. correo (per Vilanova).

18'25 m. (per Vilafraña).

18'46 m. (per Vilanova).

18'58 t. per id. 18'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

19'04 m. correo (per Vilanova).

19'25 m. (per Vilafraña).

19'46 m. (per Vilanova).

19'58 t. per id. 19'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

20'04 m. correo (per Vilanova).

20'25 m. (per Vilafraña).

20'46 m. (per Vilanova).

20'58 t. per id. 20'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

21'04 m. correo (per Vilanova).

21'25 m. (per Vilafraña).

21'46 m. (per Vilanova).

21'58 t. per id. 21'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

22'04 m. correo (per Vilanova).

22'25 m. (per Vilafraña).

22'46 m. (per Vilanova).

22'58 t. per id. 22'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

23'04 m. correo (per Vilanova).

23'25 m. (per Vilafraña).

23'46 m. (per Vilanova).

23'58 t. per id. 23'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

24'04 m. correo (per Vilanova).

24'25 m. (per Vilafraña).

24'46 m. (per Vilanova).

24'58 t. per id. 24'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

25'04 m. correo (per Vilanova).

25'25 m. (per Vilafraña).

25'46 m. (per Vilanova).

25'58 t. per id. 25'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

26'04 m. correo (per Vilanova).

26'25 m. (per Vilafraña).

26'46 m. (per Vilanova).

26'58 t. per id. 26'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

27'04 m. correo (per Vilanova).

27'25 m. (per Vilafraña).

27'46 m. (per Vilanova).

27'58 t. per id. 27'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

28'04 m. correo (per Vilanova).

28'25 m. (per Vilafraña).

28'46 m. (per Vilanova).

28'58 t. per id. 28'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

29'04 m. correo (per Vilanova).

29'25 m. (per Vilafraña).

29'46 m. (per Vilanova).

29'58 t. per id. 29'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

30'04 m. correo (per Vilanova).

30'25 m. (per Vilafraña).

30'46 m. (per Vilanova).

30'58 t. per id. 30'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

31'04 m. correo (per Vilanova).

31'25 m. (per Vilafraña).

31'46 m. (per Vilanova).

31'58 t. per id. 31'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

32'04 m. correo (per Vilanova).

32'25 m. (per Vilafraña).

32'46 m. (per Vilanova).

32'58 t. per id. 32'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

33'04 m. correo (per Vilanova).

33'25 m. (per Vilafraña).

33'46 m. (per Vilanova).

33'58 t. per id. 33'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

34'04 m. correo (per Vilanova).

34'25 m. (per Vilafraña).

34'46 m. (per Vilanova).

34'58 t. per id. 34'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

35'04 m. correo (per Vilanova).

35'25 m. (per Vilafraña).

35'46 m. (per Vilanova).

35'58 t. per id. 35'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

36'04 m. correo (per Vilanova).

36'25 m. (per Vilafraña).

36'46 m. (per Vilanova).

36'58 t. per id. 36'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

37'04 m. correo (per Vilanova).

37'25 m. (per Vilafraña).

37'46 m. (per Vilanova).

37'58 t. per id. 37'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

38'04 m. correo (per Vilanova).

38'25 m. (per Vilafraña).

38'46 m. (per Vilanova).

38'58 t. per id. 38'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

39'04 m. correo (per Vilanova).

39'25 m. (per Vilafraña).

39'46 m. (per Vilanova).

39'58 t. per id. 39'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

40'04 m. correo (per Vilanova).

40'25 m. (per Vilafraña).

40'46 m. (per Vilanova).

40'58 t. per id. 40'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

41'04 m. correo (per Vilanova).

41'25 m. (per Vilafraña).

41'46 m. (per Vilanova).

41'58 t. per id. 41'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

42'04 m. correo (per Vilanova).

42'25 m. (per Vilafraña).

42'46 m. (per Vilanova).

42'58 t. per id. 42'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

43'04 m. correo (per Vilanova).

43'25 m. (per Vilafraña).

43'46 m. (per Vilanova).

43'58 t. per id. 43'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

44'04 m. correo (per Vilanova).

44'25 m. (per Vilafraña).

44'46 m. (per Vilanova).

44'58 t. per id. 44'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

45'04 m. correo (per Vilanova).

45'25 m. (per Vilafraña).

45'46 m. (per Vilanova).

45'58 t. per id. 45'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

46'04 m. correo (per Vilanova).

46'25 m. (per Vilafraña).

46'46 m. (per Vilanova).

46'58 t. per id. 46'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

47'04 m. correo (per Vilanova).

47'25 m. (per Vilafraña).

47'46 m. (per Vilanova).

47'58 t. per id. 47'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

48'04 m. correo (per Vilanova).

48'25 m. (per Vilafraña).

48'46 m. (per Vilanova).

48'58 t. per id. 48'39 t. expres (dimars, dijous y dissaptes)

49'04 m. correo (per Vilanova).

49'25 m. (per Vilafraña).

49'46 m. (per Vilanova).

49'58 t. per id. 49'39 t. expres (dimars, dijous